

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

„Edinost“
za enkrat na dan, razen nedelj in
paznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se oprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); sven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Dr. Herold in dr. Bresztyenszky.

V.

V številkah 76, 77 in 78 od 3., 4. in 5. aprila t. l. smo bili priobčeni v tem listu daljši dopis iz peresa poštenega rodoljuba. Moža je gnalo, da je svojim rojakom podal nekoliko »misli«. Radi teh »misli« je bilo na Kranjskem precej vrišča in mi smo imeli mnogo zamere. Kjer so bili le rodoljubni nameni, tam so rojaki na Kranjskem iskali le namene sovražne tej in oni stranki.

Ko smo prečitali znamenito izjavo načelnika dosedanje koalicije opozicije na Hrvaškem, dra. Šandorja Bresztyenského o namerjanem združenju vseh opozicijskih strank, nismo videli le, kako njegova izvajanja izzvenevajo v isti rodoljubni Heroldov klic po koncentraciji vseh narodovih sil, po združenju vseh resnih rodoljubnih mož na delo v moralno in materialno povzdigo naroda in v pomnoženje njegove politične moči, ampak smo v svoje veliko zadoščenje videli tudi mnogo analogije med »mislimi« našega dopisnika in izvajanj Bresztyenského. To pa sosebno, kar se dostaja naloge in pomena strank ter njih dolžnosti do narodne celokupnosti.

Bodi nam najprej dovoljeno, da čitateljem oživimo v spominu nekaj tistih »misli« našega dopisnika.

Tožil je, da nobena naših strank se ne ozira na dejanske razmere, v katerih se nahaja naš narod. Tudi on ne zanika koristnosti z d r a v e g a tekmovanja med različnimi strankami, gospodarskimi, literarnimi in tudi političnimi, ampak priznava da tako tekmovanje sveži in oploduje življenje naroda. On obsoja le boj, ki izključa vsako skupno delovanje tudi tedaj, ko tako delovanje involvira eminentno narodno korist in ko bi bilo tako skupno delovanje tudi — možno brez vsake škode in nevarnosti za načela posamične stranke.

Vzlasti je obžaloval naš dopisnik, da je pri nas »stranka« postala vse, da pred njenim veličanstvom — stranke morajo zginjati vsi oziri. Vsaka stranka skrbi le za svojo bodočnost. V ta namen si vsaka stranka vzgaja svojo mladino. In ker ste stranki bojevitosti do skrajnega in ker ne dopuščati niti misli, da bi se srditost boja mogla biti le ublažiti, dokler ne bo definitivno izvojevan ta boj, je po mnenju, vzgojeni za stranko, osigurano — nadaljevanje boja. Naš dopisnik je pisal doslovno: »Mladina, ki je angažirana pri tej ali oni stranki, posnemlje zvesto ravno le — stranko: klerikalno ali liberalno. Ona pozna

le stranko, slovenskega naroda pa ne pozna več! Verjemite mi: govorim iz skušnje. Kakoršnji stranki, taka mladina. Kakor za prvi tako za to poslednjo prihaja slovenski narod le toliko v poštev, v kolikor daje strankama privržencev. Navdušenja za narodne idejale pa iščemo zastoj na tej in oni strani. Vse, kar nas je nekaj navduševalo, je začelo razpadati in je popolnoma zanemarjeno.«

»Tako je prišlo, da imamo mi Slovenci lepo število narodno čutečih individuvov — to je še edina tolažba —, ali narodne stranke nimamo nobene. Brez take stranke pa ni narodnega življenja, ni borbe za pravice naroda, vsaj take ne z nado do uspehov!«

O nalogah, bitstvu, namenu in dolžnosti strank do naroda pa je pisal:

»Ni je stranke, ki bi bila sleherni trenotek pripravljena vse žrtvovati in vse storiti, od česar je pričakovati koristi za narod, pripravljena žrtvovati tudi — sebe!

In sedaj sem pri tem, kar sem hotel posebej poudariti. Naše slovenske stvari so se zasakale tako usodno, ker smo začeli zamenjati pojma sredstva in namena. Izobraženega naroda, — naroda, v katerem krepko pulzira zanimanje za javne stvari, si ni možno misliti brez različnih struj. Te struje se bore med sabo za prvenstvo. One tekmujejo med seboj, vsaka brančica in priporočila svoja načela in svoje nazore kakor najprimerneje za povspenjanje koristi skupnosti — naroda.

Te struje pa morajo biti organizovane med seboj, morajo imeti vezi, ki spajajo njih privržence: in take organizacije se nam kažejo v — strankah. Stranke so torej potrebne neizogibne. — A le kakor sredstvo. Nikdar pa ne smejo biti namen. stvar sama. Stranka bodi sredstvo v doseganju ciljev, za katerimi stremimo po svojem najboljem prepričanju, nikdar pa ne sme stranki postati glavni namen: ohranitev sebe, stranke in svoje moči. A baš to se dogaja sedaj v Sloveniji in v tem tiči po — mojem prepričanju — velik del krivde, da smo jo tako zavozili in da bo naše politično življenje zadnjih let kazalo temne strani zgodovine naroda slovenskega. — Eklatanten izglede imamo zopet na konservativni stranki na Kranjskem. Ta stranka je — to se ne da tajiti — slabila zadnja leta mnogo zmag in triumfov. Nje moč je narasla do skrajne mere. Je-li pa imela od tega kaj dobička stvar, katere ime ta stranka nosi na svoji zastavi: verska stvar, ugled cerkve, ugled nje organov, morala, medsebojna ljubezen, ki je vendar postulat

krščanskega načela, istega načela, ki je v podstavo programu stranke, o kateri govorimo in iz katerega ista izključno crpi in utemeljuje svoje pravo do obstanka.«

Potem dokazuje — za izgled — kako je ravno v tej dobi, ko je ista stranka slavila najlepše triumfe svoje, bilo toliko pohujšanja, jeze, sovraživa in nespoštovanja do duhovščine, kakor nikdar poprej. Stranka je vsevala, stranka je triumfirala, stvar, verska stvar je trpela! To je zgovoren, to je svarilen izgled. Tako trpi, dokler bo boj tako srdit, tudi narodna stvar v vsakem slučaju.

Posebno moramo tudi opozoriti, da se je naš dopisnik — ist, tako kakor dr. Herold — odločno izrekel proti vsakemu demagogstvu in diktatorstvu. Kdor hoče biti voditelj stranke, ne sme skušati, da bi utrljal svojo avtoriteto s tem, da dan na dan kliče: sie volo, sie jubeo, ampak avtoriteta v stranki in ugled na zunanji mu vzraseta najbolj, ako je pripravljen, da modro ceni in upošteva vsako moč, vsako menenje ter jih vseh združuje za delo na korist skupnosti. Tako urejeno strankarsko življenje je zdravo, ker oploduje življenje naroda. Le tako urejene stranke ustvarjajo pravo, primerno in koristno narodno organizacijo. Brez take organizacije je narod kakor vojaki po zgubljeni bitki. Ti vojaki morejo biti najvrlejši, najhrabrejši, ali na vspehe ne smejo misliti več.

To so bile glavne »misli« našega dopisnika. Čitatelje prosimo, naj si jih dobro zapomnijo in naj jih postavijo v paralelo z izvajanj profesorja dra. Bresztyenského, ki jih priobčimo v prihodnjem članku. Ne dvomimo, da nam pritrde, da le tam, kjer so razmere nezdrave in strasti razvnete, morejo taki pametni in pred vsem rodoljubni nazori provzročiti tako jezo in takov odpor, kakor so ga izzvale »misli« našega dopisnika.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 12. junija 1901.

O položaju ob razhodu gg. poslancev na poletne počitnice meni »Politik«, kar se dostaje gospodarskih vprašanj, da ni možno tajiti uspehov taktike gospoda Körberja. Ali v političnem pogledu da je bil ta odlomek zasedanja toliko kakor zgubljen, kajti vprašanja, ki razdvajajo, so bila le začasno postavljena v ozadje. Niti gospod Körber sam, niti nikdo drugi ne ve, kaj nam prinese jesen, nikdo ne ve, da-li bo mogoče vladi še nadalje razvijati le gospodarski program. To vprašanje se reši še le v septembru na kon-

ferencah med ministerskim predsednikom in voditelji strank. Najprej bo seveda rešiti vprašanje kvote in rednega proračuna.

No, na jedno stran se je gospodu Körberju vendar zboljšal položaj. Ali tudi tu je zelo blizu misel, da je to dosegel zopet le z izdatnimi gospodarskimi obljubami. Kakor znano, je bilo razmerje med vlado in Poljaki postalo precej napeto in se je poojstrovalo od dne do dne. Vzrokov je bilo raznih: neke spremembe v ministerstvu za notranje stvari, ki so pomenjale krčenje avtonomistiškega načela, pasivnost avstrijske vlade nasproti izganjanju Poljakov iz Nemčije, nepripravljenost vlade za poddržavljenje poljskega gimnazija v Tešinu itd. itd. Dejstvo pa, da sta se ministra Körber in Pientak udeležila običajnega banketa v slovo, ki so ga priredili Poljaki, da je Körber tem poslednjim v svoji zdravijši izrekel spričevalo »državniške modrosti« in da so Poljaki Körberju prirejali ovacije: to dejstvo si je možno tolmačiti tako, da se je razmerje med vlado in Poljaki zboljšalo. No, kakor rečeno, vse te vspehe dosega Körber le z gospodarskimi obljubami in s tolaženjem na bodočnost glede političnih in narodnih vprašanj. Ali tudi g. Körber bo moral enkrat začeti misliti tudi na gospodarsko — terjanje od poslancev in na politično dajanje državljanom. Prvo je odločno za državljan, drugo pa je strma pot, po kateri se je upeljala do sedaj še vsaka avstrijska vlada. Na tem odločnem delu in s prekoračenjem te strme poti bo moral dokazati gošpod Körber, da je on res tisti državnik, na katerega je država že toliko časa čakala.

Zadnja seja delegacij. Včeraj je imela avstrijska delegacija svojo zadnjo sejo. Grof Goluchowski je odgovarjal na različne interpelacije; med drugim tudi na interpelacijo del. Stranskega radi izganjanja avstrijskih podanikov iz Saske. Goluchowski je rekel, da so te vesti neverjetne, ker, ako bi bila na tem le senca resnice, bil bi gotovo draždanski poslanik obvestil o tem ministerstvo za zunanje stvari. Na neko interpelacijo posl. Axmanna glede imenovanja uradnikov Correspondenz-Bureau-a, je odgovarjal Goluchowski, da spada uprava istega v delokrog ministerskega predsednika avstrijskega. Na to se je zahvalil delegaciji na delovanju in na izkazanem mu zaupanju. Predsednik, knez Lobkovic, se je zahvalil istotako delegatom na sodelovanju ter izrekel željo, naj bi kompetentni krogi gledali na to, da se v bodoče ne skličejo več istočasno zbornice in delegacije. Del. Bärreither je v imenu delegatov zahvalil predsednika na

PODLISTEK

Umirajoče dete.

Odlomek iz materinega dnevnika. Slovenski spisala Helena Šoltysová. Posl. Podravske.

Časih izreka željo, da hoče sedeti; radi tega jo zaslanjam z blazinami in za trenutek sedi tako. To je vsaj nekaka promena. Včasih jo posajam na pernico na tla ter jej med tem pripravljam posteljo. Toda dolgo ne more sedeti. Dvakrat si je že dala obuti nogavice ter obleči suknjico; rada bi že kar vstala, toda — moj Bog, moj Bog: kdo jej ne bi privoščil tega? — Solze me zalivajo, ko v mirnejših trenutkih, kadar je ne muči toliko telesna bolest, čujem, kake načrte si dela za prihodnost. Na vse še utegne misliti, vsega se spominja. Kolikokrat me je zagotavljala vsa radostna, kako mi bo, kadar odraste, pomagala na vsakem delu. Da, v svoji otroški naklonjenosti mi je enkrat, ko je še bila zdrava, izrekla željo, da naj bi se zgodilo, da bi mi dve, namreč ona in jaz, kadar bova stari, ob enem umrli, da bi naju skupaj pokopali. Samo tega se je bala o tem,

da jaz ne dočakam tega. Moj Bog, če le ne bo temu ravno narobe? Vse te in druge, temu podobne besede se mi spominjajo sedaj v trpko bolest. Sedaj že! — In — moj Bog! ako se v resnici zgodi to, česar si domišljujem z grozo — kako naj prenesem to?!

Moje dete sedaj neizmerno koprni po šoli; neprestano se spominja svojih šolskih knjig in nalog; v vsem se hoče orijentirati. Včasih si mislim, da dremlje, pa naslanjam glavo na kraj njene postelje, toda ona me kliče: »Mati!« in kadar vzdigam glavo, je mirna, ker vidi, da nisem odšla od nje. Včasih me osuplja z globokimi, povsem neotroškimi vprašanji, da kar ostrmevam. Zdi se mi, kakor da je v tej boleznini duh dozorrel nenavadno; neprestano razglablja nekaj v mislih, govori pa dokaj manje, nego takrat, ko je bila zdrava. Le semtertje omenja kaj od tega, o čemer je mislila. Zarano se počutiva najbolje; takrat se spominja tudi mimgredočih, manje važnih reči. Takrat pregledava s pozornimi očmi svoje neznačne igrače, katere ima spravljene nad oknom na polici. Ko je bila še zdrava, je bilo prvo

njeno delo, ko je vstala ter se oblekla, to, da je pospravila, oprasila ter zavič zložila na svoje mesto te svoje igrače, s čemer je nam vsem, radi ljubezni do reda, delala veliko veselje. Sedaj se ne more ganiti; vsekako pa jo skrbi, da njene igrače ne bi ležale v prahu, dokler ne vstane ona. »Mati, prosim vas, popravite to posodo, ki se je sesula; položite ta lončič na ognjišče, to svetilnico pa v kot«, tako in temu podobno me prosi vsikdar, kadar zapaža kako napako v svojih rečeh. Ima tam celo gromado praznih sukančevih vretenec, od katerih ima v domišljiji lastnice vsaka drugo podobo, drugi pomen in namen. Ona sama jih pozna na las, za koga drugega je to le zmes raznovrstne ropotije. Pri nas imamo navado, da otroke le skromno obdarjamo z igračami; vsled tega pa se vendar ne čutijo oškodovane, ker jih veseli vsaka malenkost in s tem smo dosegli svoj namen. Moja Boženka me je sicer nekekrat vprašala, zakaj jej ne kupim tako zalih igrač, kakor jih imajo druge deklice? Ko sem jej pojasnila na primeren način, da od dragocenosti igrači ni odvisno

veselje, katero čutimo, kadar se igramo z njimi, ter da prevelika množica igrač nas ne uzadovoljuje, marveč prenasleduje ter vznjua željo po drugih, mi je ona pritrdila ter me nikdar več ni prosila za drage igrače. Sploh so bile osebne njene želje zmerom skromne, da je bilo kar ganljivo; misel njena pa je bila o tem velika, bogata.

Ona premišljuje mnogo o Bogu, o duši o smrti ter o večnem življenju. Le s težavo pričakuje konca svoje boleznini, ker se nadeja, da bo potem zamogla hoditi v šolo. Po šoli koprneva tembolj radi tega, ker je nismó dala vanjo v začetku šolskega leta, ker je bila po prvi, po letu prestali boleznini, še preslaba. A sedaj ne vem, ne vem, če zagleda kedaj to svojo drago šolo! — Bratec blagruje, da zahaja va-njo; še do nedavna ga je skrbno izpraševala, kaj se je učil. On jej rad pripoveduje, kaj da vse nastane iz njega. Med drugim jej je pripovedoval o zidanju babilonskega stolpa ter si prizadeval, da bi jej predstavil visokost neba, blizo tako-le:

(Pride še.)

nepristranskem vodstvu razprav. Predsednik je na to zaključil zasedanje delegacij.

V ogrski delegaciji konstatiralo se je soglasje med sklepi obeh delegacij ter se je skupni finančni minister Kallay zahvalil delegaciji na hitrem poslovanju. Ko sta izrekli še svojo zahvalo, predsednik delegatom in eden delegatov v imenu kolegov predsedniku, zaključilo se je zasedanje z običajnimi formalijami.

Naši Italijani in deželni zbori.

Krokodilove solze pretaka danes tukajšnje glasilo židovske klike in laške oligarhije, stoječe pod njenim uplivom. Govoré o sklicanju deželnih zborov hvali deželna zbornica tržaškega in isterskega, kako da sta pridna v ustvarjanju zakonskih načrtov, kateri pa da se na Dunaju dosledno — ne potrjajo. Istrski deželni zbor da je porodil v zadnjih dveh sešijah nad dvajset zakonov, od kateri sta bila na Dunaju dva odklonjena, na nad petnajst njih pa da niso niti odgovorili. Kaj ne, to morajo biti res izgledni zakoni, ako ista vlada, ki sicer na vse možne načine favorizira laško stranko, niti ne odgovarja na te zakone, sklenjene pe njenih ljubljencih! Zakaj pa vlada ne more teh zakonov predlagati v najvišje potrditve? Zato ne, ker so večinoma v nasprotju z državnimi osnovnimi zakoni in ki so vsi naperjeni v to, da bi moralno in materialno zatirali slovansko večino v deželi! V Trstu je seveda istotako: ista gospodujoča gospoda, isti zakoni in isti vspehi. Laška stranka je nezmogoča za vsako resno, uspešno in pozitivno parlamentarno življenje: njo vodita v življenje le irredentizem in laški fanatizem, a politična ekzistencija se jej je ohranjala do sedaj edino le ob naklonjenosti državnih činiteljev.

Da, tako stranko, ki tira deželo v pogubo je podpiral vsikdar nepreračunljivi naš vladni zistem! Mesto da bi se laška stranka poboljšala, ko vidi, da s sedanjim postopanjem ni možno priti do nikakega realnega uspeha za deželo, pa vstraja v svoji trmoglavosti in hoče še nadalje postopati tako, kakor je postopala do sedaj. To je razvidno iz tega, da laško glasilo pravi, da je nezmislno sklicevati deželne zbornice, ker je delo njihovo itak brezuspešno. Torej gospoda mislijo še nadalje igrati to pogubno igro, da izrabljajo zakonodavne zastope za politične demonstracije, med tem ko ljudstvo propada, kulturno in gospodarski. Ona misli še nadalje sklepati take zakone, kakoršnje noben resen državnik ne more predložiti vladarju v najvišje potrditve! Radi jedne same stvari se židovsko glasilo veseli sklicanja deželnih zborov: radi imunitete poslancev! Deputati, pravi, smejo povedati jasno in odkrito to, kar ni dovoljeno njih volilecem. Čudne nazore ima res laška klika o parlamentarnem delovanju! Ona misli, da so zakonodajni zastopi tu le v to, da morejo poslanci zlorabljati imuniteto, in ne more umeti, da je imuniteti ta namen, da morejo zakonodajni zastopi slobodno in neovirano delovati za blagor dežele in prebivalstva! Torej zato pojdejo deželni poslanci v deželni zbor, da bodo tam demonstrirali proti večini prebivalstva, državi in morda tudi dinastiji.

Res krásni odnošaji so to! Nepreračunljiva so tvoja pota, o politika avstrijskega zistema v Primorju!

Italijanska vnanja politika. V večerajšnji seji italijanske komore so razpravljali o proračunu ministerstva za vnanje stvari. Italijanski poslanci so zopet enkrat metali svoje poželjive poglede preko svojih državnih mej. Vsi neveseli, posebno grozni porazi v Abesiniji, jih dosedaj še niso mogli spametovati, da bi postali nekoliko bolj skromni. Vally je govoril o albanskem vprašanju, za katero se v novem času zelo zanimajo italijanski politiki, oficijelni in neoficijelni. Po Italiji snujejo že zveze, ki delajo na približevanje Albancev k Italiji, istotako ima Italija v Albaniji mnogo svojih agentov, kateri skrivno in tudi javno rujejo za priklonjenje Albanije k Italiji. Italija stremi vsakakor za tem, da bi dobila v last tudi vzhodno obal jadranskega morja, s čemer bi postala vladarica istega. Ker se jej pa avstrijsko in hrvaško primorje zdi vsejedno prekislno grozdje, počela se je v zadnje posebno intenzivno zanimati za Albanijo, kjer misli, da jej dosezanje pohlepnihih namenov pojde lažje od rok. Vskodo si lahko misli, kako hud udarec bi bil za našo državo, ako se Italija polasti Albanije. Že sedaj ima naša država bore malo upljiva na jadranskem morju, vsaj mnogo manje, nego bi bilo primerno nje moči in bi ga tudi lahko imela! Potem pa, ako bi Albanija prišla v oblast Ita-

lije, bi naša monarhija zgubila še to malo upliva, ki ga sedaj ima in bi jo oblastna Italija potisnila še bolj v kot, nego je v kotu sedaj.

Med Albanijo in nasprotnim delom italijanske obali je jadransko morje najožje in je od jedne strani do druge komaj taka oddalja, kakor od Trsta v Pulj. Preko Albanije bi Italija čisto lahko dosegla egejsko morje in se zarila tako med Turčijo in Grško ter bi tudi Grško samo potegnila v sfero svojih interesov in pod svoj upliv. Izven tega postala bi nje moč v sredozemskem morju mnogo večja, ker bi se raztezal nje upliv čez tri morja in sicer Tirensko, Jadransko in Egejsko. Da bi bila avstrijska trgovina s tem skoraj uničena, je lahko umeti. Ali tudi z narodnega stališča se moramo m. Slovani najodločnejše upreti temu, da bi Italija stegnila svoje roke po balkanskem poluotoku, ki je slovanski poluotok po ogromni večini prebivalstva svojega. Dokler ostane Italija na svojem poluotoku, se Jugoslovani na splošno nimajo ničesar bati od Italije, ali čim bi ona stegnila svoje prste po Balkanu, utegnili bi to imeti jako važne zgodovinske posledice, ker bi bilo v veliko oviro uresničenju slovanskih stremiljenj. Česar ni mogla storiti Turčija, dosegla bi Italija mnogo prej; kajti Turčiji ni bil glavni namen raznarodovanje, dočim bi Italija zastavljala svojo svojo moč za poitalijančevanje Slovanov. In da nje poitalijančevalna moč sega celo preko njenih državnih mej, občutimo dovolj živo na lastni koži; umevno je torej, da bi s povečanjem njene politične in gospodarske moči bil večji tudi ta nje upliv na našo notranjo, ali konkretnije rečeno: primorsko politiko. Oficijelna Italija hoče sicer odvrniti od sebe sum, da stremi po zavzetju Albanije; no, to nas ne sme motiti nimalo, ker jo diplomatska taktika sili na to. Take težnje nastajajo vsikdar med neodvisnim delom prebivalstva; oficijozni podpirajo te težnje le skrivaj in se kažejo v javnosti nasprotne tem težnjam, četudi so oni v resnici glavni pospeševalci istih. Fakt je ta, da je albansko vprašanje na dnevnem redu v italijanski javnosti in v časopisju, istotako se dela tudi v Albaniji močna propaganda za združenje z Italijo. Italijani si hočejo pridobiti simpatije med Albanci posebno s tem, da jim obljubljajo, da bodo branili njih jezik in njihovo narodnost proti Slovanom. Čim bi prišli Albanci pod laško oblast, pa bi Italijani že kmalu pozabili na svoje lepe obljube in poitalijančevanje bi jim šlo tako lepo od rok, da bi bilo pravo veselje. Slovanski politiki so v prvi vrsti poklicani v to, da se najenergičnejše postavijo po robu italijanskim aspiracijam.

Tudi Gaetani di Laurenzana je govoril v večerajšnji seji italijanske komore o jadranskem in balkanskem vprašanju. Govoré o Avstriji je rekel, da preti tu nevarnost italijanski narodnosti od panslavizma in pangermanizma, kateri slednji (t. j. pangermanizem) da je še nevarnejši od prvega.

Luzzatti se je pritoževal, da vlada ne skrbi dovolj za italijanske delavce v inozemstvu. (Pri nas v Avstriji ni treba, ker skrbi naša vlada še preveč za regnicole. Op. stavčeva.) Priporočal je tudi, naj se skrbi, da se ohranijo ugodnosti, ki jih ima za Italijo izvažanje italijanskega vina v Avstrijo, in je izjavil, da Italija lahko pogreša političsko zvezo z Avstrijo, nikakor pa da ne more pogrešati trgovinske pogodbe z isto. **Ako bi se ne sklenila trgovinska pogodba, morala bi se pa skleniti pogodba, s katero bi se popravile državne meje, kar bi bilo težavnejše (!)** Ta izrek so poslanci zelo komentirali in ni potreba, da je kdo posebno bistroviden, da vendar pogodi, kaj je Luzzatti mislil s tem »popravljanjem mej«. To so zopet stare pohlepnosti po »neodrešenih deželah«, ki baje stokajo pod avstrijskim jarmom. Strinjamo se pa popolnoma z govornikovo mislijo, da bo po popravljanju precej težavno in sicer celo tako težavno, da ne bo niti mogoče popravljanje. Govornik je tudi priporočal, naj bi vlada skušala svoje razmerje do trozveze spraviti v soglasje z navstalimi prijateljskimi odnošaji do Francije.

Guerci je nobiljal trozvezo ter je priporočal zvezo z Francijo; zahteval je, naj minister za vnanje stvari, Prinetti, deklariro izjavi, da se trozveza ne obnovi.

Tržaške vesti.

Novinski glasovi o dogodkih v Trstu.

Z dogodki v Trstu se bavijo razni slovanski listi, sosebno pa hrvaški. Vzlasti oster članek prinaša zagrebški »Obzor« pod naslovom »Duševni banditi«. Članek je tako ostro pisan, da si ga mi — iz poznanih vzrokov — niti ne upamo priobčiti doslovno. Zato ga hočemo podati le v ekscerptu.

Življenje v Italiji — tako začnjenja — ima dve strani. Italijanska priroda, italijanska umetnost, italijanski mučeniki in pesniki: to je lepa stran italijanskega življenja. Druga stran pa je najsramotočnejša v vsej Evropi. Italija, domovina umetnikov, je ob enem domovina največjih zločincev in zlikovcev, najzloglasnejših razbojniških društev.

Potem pravi, da nas oni Italijani v naši monarhiji, s katerimi se moramo boriti za rešitev svojega narodnega obstanka, spominjajo na to drugo stran italijanskega življenja. Ti sicer nimajo poguma, da bi rabili bodalo ali nož, ker se boje posledice zakona. Zato pa bi naš hoteli ubijati duševno. To so zlikovci, ki bi hoteli na obalah jadranskega morja udušiti hrvaško in slovensko narodnost.

Potem navaja »Obzor« izglede, kako postopajo v teh naših obmorskih pokrajinah in vsikla: ali vsa ta zlodejstva nadkriljuje ono, kar mestni zastop v Trstu počenja proti Slovincem!! Za tem opisuje ono burno sejo in sklepe mestnega sveta ter vprašuje: Kaj se je, za Boga milega, dogodilo, da je izzvalo takov trušč in take sklepe? Na to vprašanje odgovarja, da taki sklepi ne bi bili opravičeni v nobenem slučaju, ker je šlo za procesijo, na kateri so oblasti po vsej monarhiji dolžne sodelovati. Saj se je na Dunaju udeležuje celo vladar sam! V nobenem slučaju ne bi bil torej tak sklep opravičen, v Trstu pa so ga storili le zato, ker je škof dovolil tudi cerkveni bratovščini sv. Cirila in Metoda, da se udeleži procesije se svojo zastavo! Tudi ko bi bila zastava hrvaška ali slovenska trobojnica, ne bi bilo to še tako zlo. Ali ni. Le napis ima slovenski. In radi kaj takega je mestni zastop tržaški odrekel sodelovanje in pretiral zveze s cerkvijo!!

Ozri se na govor dra. Rybářa v mestnem svetu in sosebno še na sklicevanje tega gospoda na nasvet Cavourjev: Slobodna cerkev v slobodni državi — piše »Obzor«: »Ali oni nočejo slobode za cerkev. K razlogom slovenskega zastopnika bi mi mogli dodati še enega. Irredentistiški in slovanski sklepi, storjeni od tržaških framasonov, imajo tudi to željo, da so hrabro naperjeni proti cerkvenemu slavju, na katerem toli svečano sodeluje država. Irredentisti in framasoni so hoteli najti privezo, da se emancipirajo od običaja, ki vlada v vsej monarhiji. Tudi ta, kakor vsaka demonstracija njihova, ima svoj skrivni namen. No, čemu naj bi se spuščali v kako meritorno pobijanje sklepov, vsprejetih od mestnega sveta tržaškega. Divja mržnja proti vsemu, kar je naše, je diktirala te sklepe. Italijani ne morejo trpeti napisa v par besedah v našem jeziku, a siromaki ne vedo, da je najnovejši italijanski princeps, hčerki kralja italijanskega, prva pesem pevana v tem jeziku. Bila je to pesem njene matere! (Pride še.)

Sreča v — nesreči! Pišejo nam: Minoli teden se je nekoliko potrl tisti voz, ki vozi ces. kr. pošto iz Trsta v Škedenj in narobe!

Mi smo že tolikokrat opozarjali slavno c. kr. pošno vodstvo, naj že vendar enkrat popravi ta zanemarjeni voz in naj na mesto, kjer je sedaj napis »L. R. posta Servola«, postavi c. kr. pošta Škedenj — kar bi bilo edino prav! Toda naše prošnje in zahteve niso imele do sedaj nikakega uspeha! Sedaj pa, ko je ta voz ostal le s tremi kolesi — sedaj upamo, da se popravi, kar ni na svojem mestu! Ako se zgodi to (jaz imam le malo upanja! Stavec), se poreče lahko, da je bila v tem slučaju — sreča v nesreči.

Slovenski arhitekt na Kitajskem. Dosedanji asistent prof. Gruberja na tehnični visoki šoli na Dunaju, g. Ivan Jager, rojen kranjski Slovenec, je dobil poverjenje za vodstvo arhitektoničnih del pri zidanju projekiranega avstro-ogerskega poslatiškega poslopja v Pekinu. G. Jager se je 3. junija t. l. ukreal v Trstu ter pride 25. julija v Pekin, kjer ostane okolu dve leti.

(Po »Slovenec«.)

Njih kultura! Pred neko prodajalnico v ulici Molin a vento je bil večeraj zjutra,

privezan obložen osel. Kar naenkrat se je prikazal od neke municipalni stražnik št. 8. in je pometal z osli: po cesti vse, kar je imela žival na sebi, ne da bi bil vprašal po lastniku osla. Kmalu na to je prišel tja še drug osel, ki se je moral podvreči istej operaciji! Seveda je slavni organ v italijanski uniformi (žal, da aam ni znano, da-li si je o tem snel bele rokavice) opravil vse to z »delikateso«, lastno le tem junakom. Najimennitnejše na vsem je pa to, da je municipalni redar, ko mu je jeden naših v slovenskem jeziku rekel, da bi mu on velelop pobrati, kar je zmetal po tleh in postaviti na osla, izjavil, da ume tudi on slovenski. Za Boga vendar, ali se ne poruši magistrat radi tega?! Saj je pač znano, da ti organi ne smejo poznati nobenega jezika razun laškega!

Vrtna veselica pevcev »Bratovščine sv. Cirila in Metoda« ki se je vršila v nedeljo na vrtu šole družbe sv. Cirila in Metoda, vspela je sijajno. Občinstva je bil natlačen ves prostrani vrt, tako, da je bilo težko dobiti prostora pri mizah. Sodiijo, da je bilo nad 2000 ljudi. Bila je to prava narodna slavnost vrlih šentjakobskih Slovencev. Čudili smo se toliki udeležbi tudi tisti, ki poznamo šentjakobske razmere in ki vemo, kako se tam naše ljudstvo veselo probuja. Vsakokrat, ko odhajamo na kako veselico v prijazni vrt pri sv. Jakobu, iznenadljivo nas novi obrazi in videti je, kako ima našastvar tam magnetično silo in privlačuje vedno širnejše mase v naš krog. Reči moramo, da je postal šentjakobski okraj jedna naših najtrdnjših trdnjav na Tržaškem, kar nas mora veseliti posebno še radi tega, ker je sv. Jakob že popolnoma del mesta. Iz tega dejstva zavzemajo naj si pogum posebno oni pesimisti, ki mislijo, da bo naša okolica zgubljena, ako pride v preveliko dotiko z mestom, oziroma, ako se potopi v mestu. Ne, naša okolica ne bo izgubljena v tem slučaju, temveč pridobi s tem slovenstvo Trsta še veliko večji pomen. Le delovanja je treba, neumornega delovanja in kmalu se nam ne bo treba bati več nikogar. Šentjakobske narodne mase so nam porok v to. Vse tržaške Slovence pa mora veseliti fakt, da smo si pri sv. Jakobu pridobili močno, neustrašeno trdnjavo. Vsa čast in priznanje šentjakobskim voditeljem, ki so dosegli take znamenite vspehe, kakoršne si ne bi bili nikoli pričakovali, vsaj tako hitro ne.

Program minole nedelje so izvajali peveci in godei jako dobro in so popolnoma izpolnjevali svojo nalogo. Žal le, da vrlega pevovodjo, gospoda nadučitelja Kreka, zgubimo v kratkem. To bo zguba, katero bo težko nadomestiti. Pokazal nam je zopet enkrat, kaj se da z vstrajnostjo in ljubeznijo do glasbe napraviti tudi iz priprostih pevcev.

Vse pesmi so se izvajale povsem dobro, posebno pa nam je ugajal zbor »Domu« vzlasti ker se tiče harmonije. Ta zbor je uglašil gospod Krek nalašč za pevski zbor bratovščine. Zabava je bila zelo animirana. Kaj lepo je bilo videti, kako je bilo tudi na bližnjem griču izven vrta natlačeno občinstva, ki se je od daleč veselilo z nami, in kar kaže, da so naše veselice v šentjakobskem prebivalstvu splošno priljubljene. Hvaležni smo v resnici pevcem bratovščine, ki so nam privedli tako prijeten večer in želimo, da bi bile vse njih veselice tako dobro obiskane, kakor je bila nedeljska.

Poskušen samomor. Včeraj popoldne je v ulici Cordaioli neka gospica stopila v voz jednega izvozečkov in ukazala voziti v ulico sv. Danijela št. 2. Izvozeček je slabo umel in jo odpeljal v ulico sv. Mihaela ter ustavil pred hišo št. 2. Ker pa je izvozeček zastojl čakal, da bi gospica izstopila, stopil je s »koloza« doli in pogledal v kočijo, kjer je videl, kako gospica sedi v kotu nezavestna! Spoznal je kmalu, da se je ženska med vožnjo zastrupila. Izvozeček je takoj obrnil voz ter pognal do lekarne Mizzan, kjer je tja došel zdravnik izpral gospici želodec in jo dal odvesti v bolnišnico. Gospica je telegrafistka Rita Robba in se je hotela umoriti baje radi — nesrečne ljubezni.

Žalostni nasledki alkoholizma. Italijanski podanik Emil Boshin, uslužbenec v neki zalogi italijanskega vina, se je udal pijačevanju tako, da je radi tega pred časom znorel. Odvedli so ga v norišnico, kjer je mož čez nekoliko časa toliko ozdravel, da so ga izpustili zopet. Sinoči pa mu je zopet zavrelo v glavi in hotel se je zastrupiti. Žena njegova mu je hitro iztrgala steklenico strupa iz roke in jo vrgla skozi okno. Na to je nesrečnež pograbil nož in se začel zbadati v

roko. Ko mu je žena hotela iztrgati tudi nož, pretil ji je, da prebode njo in otroka. Žena je v strahu zbežala na ulico in upila na pomoč. Kmalu na to je prihitel zdravnik z zdravniške postaje z dvema uslužbencema, a vsi trije niso mogli priti možu do živega, ker je hotel prebosti vsakogar, ki se mu je bližal. Še le znanemu Trevesu s štirimi pomagali se je posrečilo po dolgem trudu, povezati alkoholika. Odvedli so ga v bolnišnico.

Osebnodohodarina. Tretje glavno zasedanje prizivne komisije za Istro glede osebnodohodarine se je zaključilo dne 11. t. m. Ob tej priliki je predsedujoči dvorni svetnik in finančni ravnatelj, Oton vitez Zimmermann, primerno zahvalil navzoče udeležence komisije na njih marljivem in uspešnem sodelovanju.

Nezgode električnega tramvaja. Na ogli ulice sv. Antona in nove ulice trčil je večeraj popoldne voz električnega tramvaja, ki je prihajal iz Rojana, v dvouprežen voz, ki je vozil po ulici Nuova preko ulice sv. Antona proti lesnemu trgu. Zavirač je še pravočasno ustavil električni voz, tako, da se ni dogodila nikakršna škoda. Blizu državnega kolodvora pa se je velikemu vozu podjetja Exner, ravno ko je vozil čez progo električnega tramvaja, prelomila os, tako, da so ga le s težavo in po polurnem delu spravili stran. Na obeh progah se je promet električnih vozov nekoliko zaustavil.

Dragocen prstan. Je zgubil neki rodoljub minole nedelje grede od veselice pri sv. Jakobu, in sicer na potu od stare mitnice do Acquedotta. Kdor je našel ta prstan, je naprosen, da ga prinese v naše uredništvo, kjer vdobi nagrado 20 kron.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 13. junija ob 10. uri popoldne se bodo vsled navedbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Foseolo 1a, hišna oprava; ulica Media 29, hišna oprava; ulica Ferriera 15, hišna oprava; ulica Boscetto 1, železna blagajna; ulica Pouziana 513, hišna oprava; ulica della Ospitale 10, hišna oprava; ulica della Tesa 2, tehtnica in klop; ulica Farneto 36, glasovir; ulica del Sapone 1, hišna oprava; ul. del Pesce 3, hišna oprava; ulica Ireneo 4, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Večera: toplota ob 7. uri zjutraj 24.0, ob 2. uri popoldne 30.6 C°. — Tiakomer ob 7. uri zjutraj 75.9.7. — Danes plima ob 6.53 predp. in ob 6.23 pop.; oseka ob 0.42 popoldne in ob 0.32 popoldne.

Rokovnjači. Na občo željo sl. občinstva se bo ta lepa igra predstavljala v nedeljo dne 16. t. m. še enkrat v **Barkovljah**. Ta priljubljena narodna igra s petjem je napravila najboljši utis na vseh in bilo je čuti le glas občudovanja, da so tržaški diletantje sploh zamogli tako veliko delo spraviti na oder ob tako kritičnih razmerah, kakor so pri nas v Trstu. Da se je pa ta igra uprizorila vsaj nekoliko dostojno, trebalo je denarja in zopet denarja. Prva predstavitev je bila skoraj edino le za stroške, a druga, upamo, donese lep prispevek za našo družbo sv. Cirila in Metoda. Vabimo torej vse najuljudnejše, naj pridejo v nedeljo v Barkovlje ob 7. uri zvečer. Vstopnina bo 60 st., sedež I. vr. 1 K, II. vr. 60 st., III. vr. 40 stot. Ob enem opozarjamo, da tudi v Škedenju bo predstava **Rokovnjačev** čim prej.

Odlične ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Vaje za Rokovnjače bodo nočoj ob 9. uri zvečer, ulica Stadion št. 19.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda je darovala gospica Milka, mesto šopka za imendan prijateljici Antonijeti, 20 kron.

Trgovsko izobraževalno društvo je imelo v nedeljo 9. t. m. v dvorani čitalnice zaključek šolskega leta. Ravnatelj šole, gosp. Ulčakar, je pozdravil navzoče, zahvaljeval se jim, da so navzile lepemu vremenu prišli na slavno zaključnico. Zahvalil se jim je tudi, da so tekom šolskega pouka tako pridno obiskovali šolo in s tem žrtvovali skoraj jedine slobodne ure svoje. Govornik je vspodbujal navzoče, naj bodo tudi nadalje tako vsrajni. Omenil je sicer, da vspeh pouka ni bil povsem dovoljen, ali za prvi poskus se tudi ne more zahtevati več. Seme da je padlo in upati da je, da obrodi obilno sadu. Seveda bo treba šolske ure pomnožiti.

Na to se je predsednik društva, gosp. Plesničar, zahvalil učnim močem, gosp. ravnatelju Ulčakarju, g. prof. Mrharju, g. Klemenčiču in g. Perušku na njihovem trudu

ter jih naprosil, da bi tudi v bodoče ohranili društvu naklonjenost svojo; tudi on je vspodbujal učence, naj se za naprej, če mogoče, še bolj marljivo oprimejo šolskega pouka v svojo lastno in slovenstva čast in korist.

S tem je bil slavnostni del zaključen in se je potem začela domača zabava, ki se je animirano vršila pozno v noč.

Zveza tržaške slovenske mladine naznanja slavnemu občinstvu, da priredi svojo veselico dne 23. t. m. v vrtu lole sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu. Toliko na znanje drugim bratskim društvom.

Od bor.

Za zastavo pevskega društva »Kolo« so darovali nadalje sledeči gg.: Rešič 5 K, Krašna 6 K, Žgur Fabijan 2 K, Sprohar 1 K, gospica Rapotec je nabrala na veselici »Bratovščine sv. Cirila in Metoda« 6 K in g. Levičar J. daroval 5 K.

Iskrena zahvala darovalcem in darovalki.

Vesti iz ostale Primorske.

× V Rifeu bergu je umrl posestnik Josip Furlani, oče pokojne grofice Lanthieri iz Vipave in njenega brata, Žige Furlanija, davčnega kontrolorja v Il. Bistrici.

× **Modre glave!** Občinska uprava v Lovranu je razpisala v italijanskih novinah mesto občinskega stražarja. Od prošteljev zahteva med drugim tudi, da morajo poznati italijanski jezik (kakor uradni) v pismu in govoru, potem — nemški jezik, in slednjič slovenski dialekt, kakor ga govore ljudje v okolici.

Modre glave! »Naša Sloga« pozivlja to slavno lovransko upravo, naj vendar pove, v kakem dialektu govore ljudje tam: ruskem, češkem, poljskem, bolgarskem ali slovenskem? Ali ni to hrvaški jezik, katerega se poslužujejo danes — ne samo po okolici —, ampak tudi velika večina lovrancev samih! Tudi župan tega slavnega mesta lovranskega, Tonin Ghelletich, je v svoji mladosti v tem jeziku molil Boga! Hrvatski je materini jezik vsem lovranskim »Italijanom«, ki lomijo tako italijanščino, da bi se sam veliki Dante, ako bi jih čul govoriti, v grobu obrnil od groze!

Materini jezik vam je ta hrvaščina, ve, slavne modre glave lovranske! Altro che dialetto slavo, parlato dagli abitanti del contado!

× **Novo podružnico družbe sv. Cirila in Metoda** so ustanovili v selu Škofi na oprtaljskem Krasu. Ustanovni shod je bil dne 2. t. m. ob veliki udeležbi. × **O odgovoru ministra za naukistrskemu posl. Bennatiju**, kateri odgovor smo v tem listu doslovno priobčili, opaža »Naša Sloga«: Gospod minister je odgovoril dosti jasno in odločno objestni gospodi italijanski, ki ne morejo trpeti niti enega našega člana v e. kr. deželnem šolskem svetu za Istro, v kateri deželi biva ogromna večina našega ljudstva, to je, Hrvatov in Slovencev. V tem svetu bi morala sedeti — ako je pravice na svetu — vsaj polovica naših členov. Italijani pa se protivijo celo jednemu samemu. Minister za nauk jim je dal razumeti finim načinom, da so krivični, o čemer se je Bennati bržkone spominjal tiste latinske: »si teneuiss« itd., to je, da je pametnejše modro molčati, nego pa razno — brbljati!

× **Pevsko-bralno društvo »Ilirija«** v Pobjegih vabi na veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 16. junija t. l. s sodelovanjem društev »Svoboda« iz Sv. Antona in »Zrinjski« iz Dekani na dvorišču konsumnega društva. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. H. Volarič: »Na planine«, poje mešani zbor društva »Ilirija« iz Pobjegov. 3. J. Fleišman: »Triglav«, pje mešani zbor društva »Svoboda« iz Sv. Antona. 4. P. H. Sattner: »Nazaj v planinski raj«, poje mešani zbor društva »Zrinjski« iz Dekani. 5. S. Gregorčič: »Domovini«, deklamacija. 6. P. H. Sattner: »Kedaj moramo piti«, narodna. P. A. Hribar: »Hišica očeta«, narodna. J. Žirovnik: »Kukavica«, narodna, poje mešani zbor društva »Svoboda« iz Sv. Antona. 7. H. Volarič: »Pogovor z domom«, poje mešani zbor društva »Zrinjski«. 8. Prizor: »Predsednikom«, vprizarjajo domači diletantje. 9. Iv. Kuret: »Himna Iliriji«, poje moški zbor društva »Ilirija« iz Pobjegov s spremljevanjem godbe. 10. Srečkanje s tremi dobitki. — Začetek veselice ob 4½ uri popoldne. Vstopnina 40 st., sedeži 20 st., srečke po 20 st. Čisti dobiček veselice je namenjen v

nabavo društvene zastave. V slučaju neugodnega vremena se veselica prenese na 23. t. m. — Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

× **Miljske — domovnice!** Pišejo nam: Andrej Gamozelj iz Plavij je bil šel svoj čas v Milje na županstvo, kamor spada, da bi mu dalo »Domovnico«.

Rekli so mu pa, da ga ne poznajo in da mora prinesiti kak dokument, s katerim se izkaže. Mož je šel tja drugikrat in je nesel sabo krsta: in poročni list. Ker se mu je reklo, da mu dopošljejo v Trst domovnico, je prišel lepo semkaj in — čakal. T-da zastoj!

Dne 5. t. m. se je podal zopet osebno na županstvo, toda občinski tajnik, neki Robba, mu je rekel, da ne opravi nič, ker župana ni doma! Gamozelj je zahteval, naj mu izroče domovnico, ali pa vrnejo njega dokumente, radi česar se je Robba tako razljutil, da je hotel pograbit Gamozelja za vrat! Ker pa se to temu hrabremu in — olikanemu možu ni posrečilo, prijel je stranko za rame in jo začel tresti! Gamozelj pa — ki tudi ni iz slame — je otrešel tajnika Robbo od sebe in čakal mirno, ko je tajnik začel zvoniti — na pomoč!! Vide, da ga ne aretirajo — ker je na dostojen način vprašal svoje pravice — je Gamozelj zapustil občinsko pisarno in odšel, ali brez domovnice!!

Miljski občinar Gamozelj ne misli iti več v Milje po svoje stvari, ker se boji, da bi mogla nastati nevarnost ob »maniera« olikanega junaka Robbe; pojde pa v Koper na okrajno glavarstvo, ktero mu gotovo preskrbi, česar mu lastna občina noče dati!

Taki so naši kulturni Lahi in take so Miljske »domovnice«!

Vesti iz Kranjske.

* **Troški za vodovod v Novem mestu** so proračunjeni na 310000 K. Dela so že oddana in čakajo le na potrjenje od strani ministerstva. Vodovod se še letos izroči svojemu namenu.

Vesti iz Štajerske.

— **Požar v cerkvi.** V župni cerkvi v Ljutomeru je nastal dne 6. t. m. ogenj, ki je upepelil orglje ter uničil slikarje; altarje so vendar še rešili. Politična oblast je dala cerkev zapreti.

— **Od 19 občin** že so nemčurji v Ormožu dobili — po zobeh. Vse te občine so izrekle sodniku dru. Preskerju zaupanje in so dotične resolucije odposlale višemu deželnemu sodišču v Gradcu.

— **Kakor v Trstu.** Tudi celjski Tevtoni, z nemškimi in — slovenskimi imeni, so se letos poskrili pred procesijo sv. Rešnjega telesa. Letos je bilo prvokrat, da ni nikdo zastopal mestnega urada. (Torej kakor pri nas v Trstu! Isto postopanje, a tudi isti vzroki: sovraštvo do Slovencev. Gleiche Brüder, gleiche Kappen! Ur.)

Zato pa so se celjski nemškutarji odškodovali popoldne s izletom v Konjice. Na tem velikem germanskem slavu pa sta načelovala neki veliki Nemec z imenom Ambrozič, čegar zibelka se je gugala baje v lepi vipavski dolini (oče mu je bil menda tam učitelj), in pa istovelik Nemec, rodom iz Pribrama na Češkem in z imenom Nehutny. Celó celjska Vahtarica pa priznava, da je bilo na tem izletu nekaj »nežgode«, ki so se še naslednjega dne odsvitale na — svetlih hlačah izletnikov. Da-li so na teh nezdah opravljale posel samaritank tiste preslavne »deutsche Jungfrauen«?! Menda, da! Vsaj »Domovina« pripoveduje, da so tudi krila »jungfere« kazala nekaj sledi tistih »nežgod«. Domovina pravi tudi, da so slovenske fante močno srbele pesti, da bi... no, človek mora imeti usmiljenje za ljudi, katerim se že vleče nezdga od — ust do hlač! Pribiti moramo še ta redki slučaj, da naša »Domovina« popolnoma pritrja menenju Vahtarice, da ta izlet ostane vsem udeležnikom neizbrisen! Na — hlačah namreč.

Vesti iz Koroške.

Po raznih krajih Koroške zlasti pa v Celoven so na svečan način proslavili dejstvo, da je investicijska predloga zadobila cesarjevo potrjenje.

Nasmrt na vislicah so obsodili celovski porotniki neko Marijo Dorn, ker je svojega lastnega otroka vrgla v Dravo.

Brzjavna poročila.

Sankeija zakonov o vodnih zgradbah in o uravnavi rek.

DUNAJ 12. (B) Njeg. Velič. cesar je podelil zakonom o vodnih zgradbah in uravnavi rek najvišjo sankeijo.

Cesarjevo potovanje v Prago.

DUNAJ 12. (B) Cesar je odpotoval v Prago danes ob 9. uri 55 min. s separatnim dvornim vlakom s Fran Josipovega kolodvora. Na kolodvor so prišli generalna adjutanta grof Paar in Bolfras, ministerski predsednik dr. Körber, sekeijski svetovalec Bleyleben in telesni zdravnik Kerzl. Njeg. Vel. se je pripeljalo pred kolodvor malo minut pred odhodom vlaka, kjer ga je zbrana velika množica pozdravljala z navdušenimi »hoch«-klici. Cesar je neposredno na to odšel na peron in stopil v salonski voz. Z istim vlakom se je odpeljal tudi ministerski predsednik dr. Körber. Ministra dr. pl. Hartel in dr. Rezek sta odpotovala v Prago z zjutranjim brzovlakom.

PRAGA 12. (B.) Vsi listi proslavljajo predstoječi prihod cesarja v navdušenih pozdravnih člankih. »Politik« pričakuje od bičanja cesarjevega na Češkem, da isto ublaži nasprotstva. »Bohemia« pravi, da monarha vodi želja, da po svojem človeškem zblizanju širokim ljudskim masam najde pot do miru in da ublaži nasprotstva. Na teh prizadevanjih da najde cesar mej Nemei vsprejemljiva srea. »Naroday Listy« se nadejajo, da cesar po svoji moči in svojim upljiu povzroči ujedinjenje in utrjenje hipnega premirja. Naj potem, če je to sploh mogoče, prideta v deželo trajni mir in sporazumljenje. »Prager Tagblatt« želi, da bi se po navzočnosti cesarjevi zgradil most mej Nemei in Čehi.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst

• T R S T •

TOVARNA:

Via Tesa,

vogal

Via Limitanea

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 2

(šolsko poslojpe)

in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršnje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIK ZASTONI IN FRANKO

Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd. zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Skatljica stane 60 stotink.

MATTONI
GISSHÜBLER
naravno
alkalična kislina

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje
za pogrebne svečanosti
ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41 - Zaloge: ul. Istitute 15
Telefon št. 141 | Telefon št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I. II. III. IV. razreda; prevezi mrtolcev v tu- in inozemstvo; katafalki v cerkvah za po- grebne svečanosti.

Izvršajo pogrebe v popolno črni, v zlato- črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s ko- vinskimi okraski; vloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vencev iz umetnih cvetlic v por- celanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblik iz atlasa organit, umetnih cvetlic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih po- grebnih predmetov.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo
2 gl. 95 nč.
krasna garnitura ob- stoječa iz
14 krasnih drago- cenih predmetov
in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont, (na željo tud posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna veržica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldin igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno punčir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 zepno ogledalo v etvilju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih pred- metov z uro Anker-Remont. vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, trdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarajoče sprejem v 8 dneh nazaj in povsem denar, vsled česar nima kupca nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago- cenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo. Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakla- danje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za- bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Cene zmerne.

A. BUCHBINDER

Trst. — Via Riborgo 27. — Trst.

Zaloga mēbljev, kovčkov, potnih torb po cenah, da se ni bati konku- rence.

Varstvena znamka: **SIDRO.**

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažče mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtki z našo var- stveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
Elizabetine ulice 5.

Restaurant SILBEREGG

Via Gheda št. 9 A.

■ najugodnejša gostilna ■

PLZENSKO PIVO SILBEREGG
po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah
zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.
Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah
iz zaloge
SILBEREGG (G. E. POHLY),
Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša vina: opollo, istrsko črno in belo.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

■ Kožnar in izdelovalec kap ■

Odlikovani na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za ci- vilne in vojaške osebe.

Izvršajo poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in oguju.

Predzadnji teden.

Glavni dobitok v vrednosti 30.000 KRON

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co.,
Mercurio Triestino, Ig. Neu-
mann, Henrik Schiffmann, Jo-
sip Zoldan.

Vlajte 50—60 kapljic

A. Thierry-jevega balzama

v kozarec z nekoliko vode, da zadobite delujočo in ceneno ustno vodo prijetnega ukusa, ki utrjuje meso okoli z bov in odpravi gnjilobo. Pristno se zeleno varnostno znamko „nana“ in na kovinski kapici (zamašku) vtisnjeno trdko: **Edino pristno.** Prodaja se v mnogih lekarnah po pošti franko 12 malih ali 6 velikih stekl. 4 K. Steklenico na poskušnjo z navodilom upo- rabe in izkazom zalog celega sveta pošilja po predplačilu 1 K 20 stot. **A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn).** Čuvajte se ponarejanj in pazite na zeleno znamko „nana“, ki je registrovana v vseh naprednih državah. Neštevilno priznanih pisem je na razpolago in dohajajo izdelovalca vsaki dan.

KAVA DRUŽBE SV. CIRILIA IN METODAV LJUBJANI.

MAL POLJOZI DAR DOMU NA ALTAR.

ZALOGA PRI V. JEBACINU LJUBJANI.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza“.)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati, močre, umetne roke in noge, berglje, erna- nični pasovi, elastični pasovi in nogovice, su-penzori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov z kirurški zdravljenja, angleški predmeti od gumija in nepremočljivih snovij.

Prodajalnica svečarne Zanchi

se je premestila z velikega trga v ulico Riborgo št. 27

kjer ima v zalogi velik izbor sveč, veli- kih sveč in toč od čebelnega voska, kakor tudi I. II. in III. vrste po nedosegljivih konkurenčnih cenah. — Zaloga stearinskih sveč in mila prvih tovarnih cenah.

NB. Vkupeje se po zelo ugodnih cenah pristen vosk, voščine in stearin kakor tudi ostanki po- grebnih sveč.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

■ Kožnar in izdelovalec kap ■

Odlikovani na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za ci- vilne in vojaške osebe.

Izvršajo poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in oguju.

Predzadnji teden.

Glavni dobitok v vrednosti 30.000 KRON

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co.,
Mercurio Triestino, Ig. Neu-
mann, Henrik Schiffmann, Jo-
sip Zoldan.

Vlajte 50—60 kapljic

A. Thierry-jevega balzama

v kozarec z nekoliko vode, da zadobite delujočo in ceneno ustno vodo prijetnega ukusa, ki utrjuje meso okoli z bov in odpravi gnjilobo. Pristno se zeleno varnostno znamko „nana“ in na kovinski kapici (zamašku) vtisnjeno trdko: **Edino pristno.** Prodaja se v mnogih lekarnah po pošti franko 12 malih ali 6 velikih stekl. 4 K. Steklenico na poskušnjo z navodilom upo- rabe in izkazom zalog celega sveta pošilja po predplačilu 1 K 20 stot. **A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn).** Čuvajte se ponarejanj in pazite na zeleno znamko „nana“, ki je registrovana v vseh naprednih državah. Neštevilno priznanih pisem je na razpolago in dohajajo izdelovalca vsaki dan.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizirana in stavljeni pod stalno kontrolo zavoda za kemično analiziranje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje mini- sterstvo radi pregotega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dati bolnikom in konvalescentom, ker analizijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki se čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinjša vina.

C E N E:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34 "
Fino vino iz Vise	34 "
Vino Opollo	38 "
Belo vino iz Vise	40 "

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami
ulica Legna št. 6 (Dvorišče).

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdivio št. 7. Od danes naprej se prodaja istrski teran po 32 novč., za na dom po 30 novč. liter. Rebula iz Brd po 32 novč. liter. Vinski očet po 12 novč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pri- pravljene. Pivo I. vrste po 20 novč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Nova mlekarna pristave v Kočah
vdobiva vsak dan
sveže mleko, smetano in stolčeno smetano. Ulica S. Giovanni št. 3 v Trstu.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 3/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban- kovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne take- v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odno- so 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Ciovec, Ljubljano, Line, Olomeu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 % provizije.

inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Prodajmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente / Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati da- rebni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodbi.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakopije želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, z vživanjem pomakljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr.

želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavlje ali zasliženje

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To zdravilo je znano

prebavno in kričistilno sredstvo

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrih vinom, jači in oživlja cel prebavni sistem človeka, ne da bi isto bilo čistilo. Zeliščno vino od- stranjuje vse nerednosti in krvnih ceveh, čisti kri vseh pokvarjenih tvarin, ki provzro- čajo bolezni in deluje vspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgo- trajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.

Zapiranje človeške potrebe in nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, ščipanje, bitje srca, nespanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vra- njeni in sistemu vratnih živec (haemorrhoidne bolečine), odstranjajo se z zeliščnim vinom hitro in voljno.

Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca in črev z lahkim čistilom človeka vse nečredne tvarine.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabljenje navadne posledice slabe prebave, pomanjkljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter.

Pri popolnem pomanjkanju volje do jedi, pod nervoznem zbeganjem in otočnostjo kakor tudi pogosti glavoboli in nespanje provzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabilni telesni moči svežo vspodbudo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbuja močno menjavo snovi, povspesuje in izboljšuje tvar-jenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje.

To dokazujejo mnoge številne priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po 1 gl. 50 novč. in 2 gl. v lekarnah v Trstu, Sežani, Miljah, Kopru, Izoli, Piranu, Trzinu, Ogledju, Cervinjanu, Ronkah, Vipavi, Ajdovščini, Postojni, Gradišči, Krimnu, Gorici, Umagu, Bujah, Buzetu, Opatiji, na Reki, Krku, Cresu, Malem Lošinju, Labinu, Pa- zinu, Motovunu, Vizinadi, Staremgradu, Poreču, Rovinju, Vodnjanu, Pulju, Portogruaru, Trevižu, Vidnu, Benetkah itd. kakor tudi v lekarnah po celem Avstro-Ogerskem in sosednih deželah.

Tudi razpošiljajo: **lekarna v Trstu Piazza grande št. 3 Via Nuova št. 27 in Via del Pesce** po 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni po vsej Avstro-Ogerskej poštne in zaboja prosto.

S a i s e p d o n a e j a n j e m
Zahteva naj se izrečno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ampak sestoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega spirita 100,0, glicerina 100,0, rudečega vina 240,0, jerebičnega soka 150,0, črešnjevca soka 320,0, mane 30,0, koprive, ja- neza, omanovih korenin, ameriškega lapuha, lečjanovih in kolmežnih korenin vsacega po 10,0. Te tvarine naj se pomešajo.